

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falru”) Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 1—155—62.
Postatakarékpénztári csekkiszámla: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által előnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesre évre 4. félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 34. szám.

Augusztus hó 23.

Gereblye

A spanyol polgárháború borzalmait csak nem akarnak megszűnni. Sőt, mintha az egymással szembenálló felek azzal akarnák megfélemlíteni egymást, hogy példátlan öldöklést visznek véghez a karjaik közé került ellenfélen. A vörösek járnak elől a gyilkolásban: nincs kegyelem a nőknél, a gyermekeknek sem s úgy látszik, mintha a spanyol nép kiirtására menne ez a szörnyű testvérharc. Városrészek, sőt egész városok pusztulnak el, a legcsodálatosabb műemlékek semmisülnek meg az emberiség gyátlázatára. És mindezt Európa pályából nézi. Nem tehet mást és főzanul nem tehetne akkor sem, ha abba a vérfürdőbe belefulladna az egész spanyol nép. Még pedig azért nem, mert ugyanannak a két világnézetnek a harca folyik ott az ibériai félszigeten, amelyek két szembenálló, sőt ellenséges táborra osztják magát Európát is. A beavatkozás bármely részről könnyen új világháborút idézhetne fel. Ez pedig — a jelenlegi felfegyverzettség mellett — az emberiség pusztulását jelentené.

Rothermere lord lapjának, a Daily Mail-nek főszerkesztője, Ward Price hosszabb időt töltött most Magyarországon s az elragadtatás hangján számolt be lapjában itteni tapasztalatairól. Minden szépet és jót elmond rólkunk, különösen dicséri fővárosunkat, annak szépségét, gazdagságát és óriási fejlődési lehetőségét. Nagyszerűen lehet itt nyaralni, vadászni, szórakozni a külföldieknek és sejteti, hogy milyen jó lehet itt élni a rendnek, a nyugalomnak ezen a csendes szigeten a háborgó Európában. Nagyon jól esik, hogy előkelő barátunk ilyen kedvezőnek látja viszonyainkat és ezzel kétségtelenül jó szolgálatot tesz az országnak. Valóban a magyar nép páratlan kitarása, önmérséklete és igénytelensége lehetővé teszi, hogy minden nagyobb zökkenő nélkül sikerül átvergődni ezeken a keserves esztendőken és reméljük, hogy a főváros mellett a még mindig nehéz sorban küszködő magyar falvak is kedvezőbb körülmények közé kerülnek.

N.mrégen megirtuk, hogy az általi telepítések előkészületei javában folynak s összel már az első birtokbirtokosok is megtörténnek. Ezzel párhu-

zamosan a társadalom is megmozdult, hogy tevékenységével a kormány segítségére legyen. Borsod megyében már bizottság is alakult, melynek Borbély-Macky Emil főispán és Matolcsy Mátyás országgyűlési képviselő a vezetői. Ez a bizottság tervebe

vette Mezőkövesd mellett Matyófalva és Mikszáthfalva megalapítását. Mintaszerű telepeket akarnak létesíteni, amellelt, hogy ezzel a borsodi nagy földtelenséget is enyhítheték. Kívánatos volna, hogy a társadalom másutt is kezdeményezőleg lépjen fel, hiszen

erre — elmaradott viszonyaink között — nagy szükség van. A kormány munkáját nagyon megkönnyítené, ha lelkes helyi emberek életrelvő tervekkel és önzetlen közreműködéssel igyekeznének a nagy cél megvalósítását előbbre vinni.

Tudnivalók a gazdasági védelmi rendelkezésről

A gazdasági védelem intézkedéseinek irányuló kormányintézkedések egészen a legutóbbi időkig csak átmeneti jellegűek voltak; lehetőséget adtak a felgyülemlett adósságkamatok és törlesztési részletek miatt fenyegető végrehajtási cselekmények elhalasztására, anélkül azonban, hogy az eladósodottságból való kibontakozás útját megnyitották volna. A védelem intézményének megteremtése, — amiről a kormány 14.000/1933. számú rendelete gondoskodott — és annak további kiegészítése, — ami az elmúlt évben megjelent 10.000/1935. M. E. rendeletben történt meg, — már — szoros értelemben vett adósságrendezésnek tekinthető, amelyben a kiméleti idő biztosításán kívül az adósságtörlesztés is mérséklődik, s a törlesztés bizonyos mértékig arányba hozva a teljesítőképességgel, az adósság rendezését is lehetővé igyekeznek tenni.

Kétségtelen, hogy a rendelet a védelem intézményében a leghatározott-

sabb és legértékesebb támogatást a kisbirtokosoknak biztosítja, akik előtt a teherrendezésnek olyan útját nyitotta meg, amelyen haladva, csak némileg kedvezőbb gazdasági viszonyok esetén is, az adósságtörlesztőtől való szabadulást biztosítottak látszik.

A 14.000/1933. M. E. rendelet 27. és 28. paragrafusai azokra a védett kisbirtokosokkal szemben, akiknek birtoka 10 kat. holdnál nem nagyobb, vagy ha nagyobb is, de annak kataszteri tiszta jövedelme 100 aranykoronát nem halad meg, úgy rendelkeznek, hogy ha a birtok jelzálogos terhe a kataszteri tiszta jövedelem harmadszorosát meghaladja, a harmadszoros szorzaton túl eső jelzálogos pénzületti teher fele részét az állam fizeti a hitelezőknek. Ha a megmaradó teher a kifizetés után is meghaladja a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatát, a negyvenszeresen felül levő hitelintézeti jelzálogos terhelést az állam

állami adóssággént átvállalja a hitelezővel szemben, s az adósságnak ez a része az adós szempontjából teljesen megszűnik. Ezt az eredetileg csak 10 holdon aluli védett birtokosokra vonatkozó adósságváltást a 10.000/1935. M. E. rendelet 4. §-a kiterjesztette a 20 holdon aluli védett birtokosokra is.

E rendezés végrehajtása után tehát a 20 holdon aluli védett birtokosoknál a kataszteri jövedelem negyvenszeres szorzatát meghaladó adósság csak abban az esetben marad fenn, ha az nem pénzülettel szemben áll fenn. A negyvenszeres szorzaton felüli nem hitelintézeti terhek a 10.000/1935. M. E. rendelet értelmében teledakodásággá változnak. Ezalatt azt kell érteni, hogy a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatát meghaladó adósságokat az állam könyvvédősség formájában átvállalja a hitelezővel szemben. Még pedig a negyven- és hatvanzoros szorzat közé eső adósságrészt teljes egészében vállalja át, a 60- és 80-zoros közé eső adósságrészt 20%-ban, végül a 100 és 200-zoros szorzat közé eső adósságrészt 20%-ban veszi át. A gazdasági védelem intézkedéseirejéig az államnak tartozik; ezt az adósságot nevezik teledakodásnak, amely után három évig sem kamatot, sem törlesztési részletet fizetni nem kell. A későbbi kamat és törlesztés mértékét a gazdasági viszonyokhoz képest a kormány időszakonként állapítja meg, de a kamat és törlesztés összege semmiesetre sem lehet évi 3%-nál több.

Végéreményben tehát a 20 holdon aluli védett birtokosok adósságtörhe legfeljebb a kataszteri tiszta jövedelem 40-zeros szorzatáig terjedhet és ezenfelül mint teledakodás fennállhat a 40-zeros szorzaton felüli magánhitelezői követelésekből származó csökkentett összegű tartozás az állammal szemben.

Mármint az adósságok további rendezése szempontjából különböző a 10 holdon aluli és a 10—20 holdas védett birtokosok helyzete. A 10 holdon aluli védett birtokosok adóssága 50 évvel évi 4,5% kal törlesztendő hosszlejáratú kölcsönös alakul át. Kivételt képeznek a köztartozások és

VIII. Eduárd angol király az Adriai tenger partján túli szabadságát Hátterében a világűrű jachtja.

zálogvevőes kölcsönök. Ha valaki a tartozások hosszú lejáratúak, valódi átalakításának kedvezményéről lemond, úgy a 40-szeresen felüli terhek rendezése után a bírtok védettséget is élvezti.

A 10—20 holdas védett birtokokok a 40-szeresen felüli terhek rendezése után egyelőre 1937 október 31-ig védettek maradnak, ami az adósságrendezés szempontjából annyit jelent, hogy ezalatt az idő alatt csupán 3.5 százalékos kamatot és 0.5% törlesztést, tehát évi 4%-ot tartoznak fizetni a megmaradt, 40-szeresen szorzaton belül eső adósságok után.

Ma még nem tudhatjuk, hogy a védettség letele után miképpen történik gondoskodás a gazdaságterhek kifizetéséről, nagyon valószínű azonban, hogy a kormány továbbra is meg fogja védeni a védett birtokokokat az indokolatlan tökéfelmondásokkal, valamint a gazdasági viszonyokkal és teljesítőképességükkel arányban nem álló kamatterhekkel szemben.

Azoknak, akikre a kormány gondoskodása kiterjed, érdekükben áll, hogy a javukra szolgáló rendelkezések pontos végrehajtását maguk is figyelemmel kísérjék. Amennyiben valamilyen kérdésben a gazdaságterhek tanácsra vagy felügyelőtársra van szükségük, erre első sorban a védett birtokok felett felügyelőket vagy központi helyi bizottságok vannak létesítve; de később egyáltalán tanácsos és tájékoztatóval rendelkezésre mindenütt a mezőgazdasági bizottságok és mezőgazdasági kamarák is.

Hogyan alakul a lisztfogyasztás?

A STUD közlése szerint hazánk lisztfogyasztásában bizonyos eltérések mutatkoznak. Az erre vonatkozó részletes statisztikai adatokból megállapítható, hogy az 1928/29. gazdasági évben a kereskedelmi és a nagybúrákkal 12.5 millió mm búzát örültek, amiből a lisztkivételnek megfelelő mennyiséget leszámlálták, a belföldi lisztfogyasztás ekkor az évben 10.9 millió mm búzánál felelt meg. Ezen az alapon számítva, a belföldi fogyasztás a következő évben 8.7 millió mm-ra apadt és ettől kezdve 1933/34. évi ezen a színvonalon (8.3—8.9 millió mm) körül ingadozott. Amíg a buzaszifogyasztás nagyjából állandóságot tekinthető, a rozs, árpa és kukorica fogyasztása növekedett. Az 1933/34. gazdasági évben rozsából 2.5 millió, árpából 0.9 millió, kukoricából 1.15 millió mm-t örültek a kereskedelmi és nagybúrák, amiből a lisztkivétel szemben az 1928/29. évi 1.5, 0.7, illetve 5.0 millió mm-nyi lért. Ebből a többletből jelentékeny rész, első sorban a kukorica és az árpa felhasználására szolgál, kétségtelen, karmányozásra szolgál, kétségtelen, hogy az emberi fogyasztás is növekedett. Miután a fokozott első sorban a vámmalokra esik, arra lehet következtetni, hogy a fogyasztásra szolgáló többletet a gazdák lisztszükségletek kiegészítésére fordították.

Túlszórtak az amerikaiak!

A legutóbb nyilvánosságra hozott statisztikai adatokból megállapítható, hogy az amerikai terméskésztróférről szóló hírek túlszórtak. Az Egyesült Államokban és Kanadában 1936-ban 920 millió bushel buzatermés várható az 1935-ös 877 millió bushellel szemben. Az európai exportállamok és Oroszország buzatermése 1410 millió bushel lesz a buzatermés a tavalyi 1375 millió bushellel szemben. Az európai importállamok és az Európán kívüli államok össztermése a tavalyi 1724 millió bushellel szemben 1620 millió bushelra tehető. A világ termése tehát előreláthatólag 3950 millió bushel lesz a tavalyi 3976 millió bushellel szemben. Vagyis a csökkenés mindössze huszmillió bushel.

Az új paprikarendelelet megszünteti az árak indokolatlan ingadozását

A földművelésügyi miniszter 4650—1936. számú rendeletét a fűszerpaprikaértékesítés szabályozásáról az alábbiakban ismertettük:

A fűszerpaprika-örleményt (örölt paprikát) Szegeden és Kolozsán egy-egy helyi szövetkezet fogja felvásárolni a termelőktől, a földművelésügyi miniszter által előre megállapított áron. E két helyi szövetkezettel a paprikaörlemény a szövetkezeti központosító kerül, amely a fogyasztóhoz való juttatás céljából a paprikát meghatározott áron adja a paprikagyártó-kereskedőknek és azok ismét megállapított áron adják a kiskereskedőknek. A fogyasztói ár is határozottan van megállapítva.

A fűszerpaprika értékesítésének szabályozásáról szóló kormányrendelet tehát egyáltalán nem kapcsolja ki a paprikakereskedés terén a kereskedelmet és nem zárja ki a paprikakereskedők exporttevékenységét sem. Sőt módot és lehetőséget nyújt arra, hogy még azok a piacokra is ki tudnak jutni paprikakereskedőikkel, ahová eddig éppen a paprika árának igen nagy változékonysága folytán nem tudtak exportálni. Nagy jelentősége van a rendeletnek szociális szempontból is, mert éppen annak a

kistermelői rétegnek biztosít csekély változásnak kitett jövedelmet, amely eddig a legnagyobb részben szenvedte ennek az áringadozásnak hátrányait.

A paprika felvásárlással, helyesebben bevállalással megbízott szövetkezetek üzleti tevékenysége a legszigorúbb állami ellenőrzés alatt áll a miniszterterületi bizottságok ügyének arra, hogy az emelt szövetkezetek ezért az üzleti tevékenységükért csak a legszigorúbban vegt kiadásokat számolhassák el azokon az összegeken terhére, amelyek az emelttel beváltott ár és a megállapított nagykereskedői ár között mutatkozó különbözetből valódnak össze. Ennek a különbözethez a célja az, hogy a fűszerpaprika-exportfelelőségek külföldi elhelyezkedés biztosításáért. E különbözethez származó összegek felhasználását is külön miniszteriális bizottság intézi.

E bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a szövetkezetek könyveit, üzleti levelezését bármikor megtekinthesse, megvizsgálhassa.

A rendelet gondoskodik az átmenetről is, amennyiben bejelentésre kötelezi a fűszerpaprikaörlemény-tulajdonosokat, de azok szabályozott forgalmát biztosítja szeptember hó közepéig.

A XI. olimpiász

A világraszóló nagy mérkőzés befejeződött. Hogy lapunk megelőző számaiban megemlítettük, Magyarország harmadik lett a népek szédültes arányú mérkőzésében. Az 53 viaskodó nemzet között a harmadik. Olyan eredmény, amely méltán hívja föl reánk az egész világot figyelmét és érdeklődését. Azóta tapasztaljuk, hogy Berlinből az olimpiai karikás autók százai futnak Budapestre, hogy meglássák annak az országunkat a fővárosát, amelynek fia igen elsőrendű dícsőreget szerzett hazájuknak.

Magyarország 10 olimpiai győzelemmel Németország és az Egyesült Államok mögött a harmadik. Minden más állama a világnak mögéje került. A 70 millión, fajszeretettel lángoló német nemzet és a 260 millió duszagú Amerikai Egyesült Államok versenyzői mögött a harmadik hely megtartása olyan bizonyos, hogy a magyar elterelőségnek és őserőnek,

amelyhez fogható érték és készséget csak egyet látnuk és tapasztalunk hazánk legmegpróbáltatásosabb napjaiban is: a magyar falvak legyűrhetetlen faj- és munkaszeretetét.

Talán most, hogy a magyar munka ereje és a magyar hirmév egybeoldozhat, közelebb juthatunk a magyar nemzet megbecsülésén keresztül Nagy-Magyarország megvalósulásához...

Magyarország 10 olimpiai bajnoka a következők: Csik Ferenc a 100 méteres gyorsúszásban. Csák Irbolya a magasugrásban. Kardcsapat versenyben: Rajczy dr., Rajcsányi, Kovács, Kabos, Bercezy és Gerevics. Vízipólosok: Bródy, Homonnay, Hazay, Halasy, Bozsy, Németh és Brandy. Birkózók: Karpathy, Zombori, Lörcinc. Kardcsapat egyéni: Kabos. Box: Harangi. Női tőr egyéni: Elek Ilona.

A verseny egyébként a következő sorrendben végződött:

1. Németország 29 aranyérem
2. Amerika 24 " "
3. Magyarország 10 " "
4. Olaszország 8 " "
5. Finnország 7 " "

6. Franciaország	7 aranyérem
7. Svédország	6 " "
8. Japán	6 " "
9. Hollandia	6 " "
10. Anglia	4 " "
11. Ausztria	4 " "
12. Csehszlovákia	3 " "
13. Eszterország	2 " "
14. Argentína	2 " "
15. Egyiptom	2 " "

Egy aranyéremet szerzett Svájc, Norvégia, Kanada, Törökország, Új-Zéland és India. A többi állam lemaradt.

Az olimpiászt augusztus 16-án zárták le fényes ünnepség keretében. Versenyzőink kedden, augusztus 18-án érkeztek haza. Utjuk diadalmenet volt, amely a magyar határnál kezdődött s a Hősök emlékkövével zárult, ahova a berlini világtusa magyar hősei elhozták meghajlanti lobogójukat és elhelyezni koszorúkat.

Budapest közönsége pedig kitörő lelkesedéssel és meleg szeretettel fogadta hazatérő olimpikonjait. A Kormányzó és a kormány nevében Herman Bálint kulcsüzemintiszter, a főváros nevében Szendy polgármester üdvözölte őket. A házakat zászlóderő borította s a szemekben az öröm és büszkeség könnyei csillogtak. A Hősök-terén százezer ember lobogottat kendőt, emelt kalapot és szórt virágot feléjük.

A fogadtatás méltó volt a teljesítményükhöz.

Csák Irbolya magyar olimpiai bajnok, a női magasugrás gőzele

A jászberényi beszéd

Antal István dr. igazságügyi államtitkár jászberényi beszéde utmutatás volt nekünk, de egyben vizsgálat is. Utmutatás, mert rávilágított az egyetlen útra, a Krisztus-követő útra, cselekvő, jobboldali nemzeti érzés irányának helyességére. De vizsgálat is, mert a beszédben a (tiszt) és megfontoltságát illelmezte, hogy a mult alkulásán keresztül bűnös dolog, a jelen tapasztalatain át pedig mérő oktatás, ha a kiáltó írás bérdis politikával kacérkodunk. Tömeget világszerte elhagyott s utolsó végvárat is eloszt. Ma már csak azok kapcsatkodnak belé, akik rég éppofogottatítrátszóbelé, akik és avult eszméikörének halokból szolnait monogják, hogy saját érdekeiket mentés. Ma már a legegyszerűbb öltös is tisztában van azsal, hogy hába minéven erőltségek. Többség nem erléteken a liberalizmus sima szögnyán a radikalizmus mosdonykos s utána a Szamuellyek hatal vonatá hoz... Más életnek kell következnie!

VILÁGKRÓNIKA

A kolozsvári megyefőnökség utasítást kapott a belügyminisztériumból, hogy azonnali hatállyal utasítsa ki a megye területén élő bolgár alattvalókat az országból. Kolozsvárról 12 bolgár családot indítottak utnak a határ felé. A kiutasításnak a szófiai Serbelescu eset az oka. Mint ismeretes, Serbelescu képviselőt és családját az egyik szófiai szállodában tetlleg bántalmázták.

A román kormány új, nagyarányú hadianyagszállítási szerződést kötött a csehországi Skoda-művekkel. E szerződés értelmében a Skoda-művek a brünni fegyvergyárral együtt nagymennyiségű hadiokost szállítanak a román hadseregnek. A fizetést a román kormány nevében a cseh kormány teljesíti.

A román kormány és a Skoda-művek között új tárgyalások indultak meg. Ezeknek a tárgyalásoknak a célja egy új romániai robbananyaggyár létesítése. Ugyanakkor terbe vetették a román és cseh hadianyaggyártóipar messzemenő együttműködését.

A „Kurier Polski”, a legelőkelőbb lengyel lapok egyike, írja a következőket:

A cseh rendőrség elyom minden megmozdítást és osak enyom tulajdonítható, hogy az ényomottak nem hallatják jobban hangjukat. Így van ez nekünk a tököknél, hanem a többi kisebbségnek, a magyar, lengyel, rutén és német lakosságánál. Kizárólag a cseh csendőrség érdeme, hogy Csehország még fennáll. A kommunizmus annyira elterjedt Csehországban, hogy lassanként egész Európát megmérgezi. Majd Franciaország is rájön lassanként arra, hogy túlságosan nagy tekintélyt és szerepet szántak ennek az országnak, amelynek csak 50 százaléka cseh. Előbb-utóbb maguk a franciák szorítják majd le a csehek jelentőségét, valódi értékére.

Mint a Tass Troda jelenti, a belügyi népbiztosok legutóbb arról szerzett tudomást, hogy a Trockij-Zinovjeff csoportnak Szovjetországban maradt tagjai Trockij utasítására összeesküvészt szöttek a szovjetkormány és a kommunista párt vezetői ellen. A vizsgálatot már befejezték. Zinovjeff, Kamenjeff, Jevdokimoff, Szmirnov, Bakajeff, Mrazcokszkij, Dreizer, Golzman, Ringold, Pikel, Olberg, Berman-Jurin, Kraglanszkij öszzeskuvő vezérletek és társaikat letartóztatták. Úgyüket augusztus 19-én kezdte tárgyalni a moszkvai hadüdvényeszek.

A mult gazdasági évben kivitelünk 16 százalékkal emelkedett

A júniussal lezáródott 1935—36-os gazdasági év alatt 439.7 millió pengő értékű árut szállítottunk ki határainkon. Az előző gazdasági év eredménye 354.7 millióhoz azaz 416.2 milliónyi kivitel volt, vagyis egy esztendő alatt behozatalunk értéke 24 százalékkal, kivitelünké ellenben csak 15.9 százalékkal emelkedett. Így a külkereskedelmi mérleg egyenlege, amely az 1934—35-ben 61.5 millióra rugott, a most lezárult gazdasági évben 42.7 millióra apadt le, mégpedig a behozatal kereteinek nagyarányú bővülése folytán.

Kivitelünk 16-os megnövelésében az egyes főbb árutermelési ágak a következő mértékben vettek részt: Aránylag legnagyobb mértékben az élő állat és élő baromfi kivitele növekedett. Ennek értéke együtt 64.1 millió P volt az előző gazdasági évben elért 45.0 millió P-vel szemben, az érték tehát 42.3 százalékkal emelkedett. Aránylag ennél kisebb volt a levágott állatok és az állati termékek kivitelének növekedése. Ezeknek az árucikkeknek együttes értéke a most lezárult gazdasági évben 116.1 millió pengő, az előző évben pedig még csak 93.3 millió P volt. A növekedés egy év alatt 24.4 százalék.

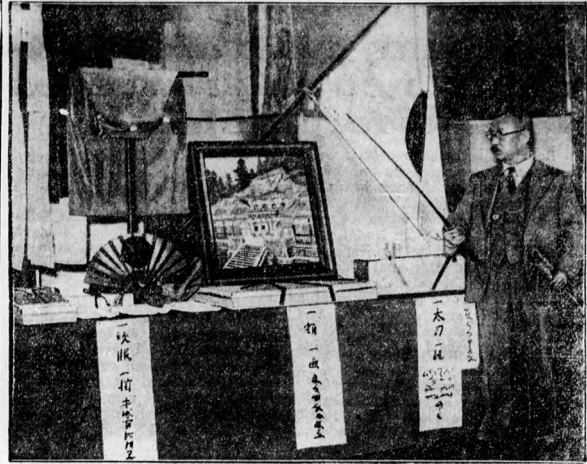
A vegyes természetű iparcikkek kivitelének együttes értéke a most lezárult gazdasági évben 162.2 millió pengő volt, az előző évben 134.2 millió, tehát egy év alatt a növekedés 20.8 százalék. Az érték arányos növekedése tekintetében a bányászati termékek kivitele szintén igen magas aránnyal, 40.7 százalékkal szerepel. Az eltelt gazdasági év alatt bányatermékekből 7.9 millió pengő értékűt szállítottunk külföldre, tavaly pedig 5.6 millió pengő értékűt.

Ezek voltak a kivitel aktív csoportjai, azok, amelyek ebben az évben nagyobb mértékben vettek részt kivitelünkben, mint tavaly.

Csökkenett ellenben a növénytermelési cikkek kivitelének értéke, bár nem nagy mértékben. Az idén ezek együttes értéke 114.5 millió pengő, tavaly pedig 117.1 millió pengő volt. Az érték apadásá 2.6 millió pengő, mindössze 2.2 százalékkal. A mezőgazdasági termények és termékek értékének általános emelkedés nagy mértékben segítgőnkre volt. A kivitt mennyiség ugyanis jóval nagyobb mértékben csökkent, mint az azokért elért ellenérték. Ennél is nagyobb mértékben csökkent a szorosabban vett mezőgazdasági ipari kivitelének értéke. Ez az előző gazdasági évben még 20.7 millió pengő volt, ellenben a most lezárult évben 17.6 millió, tehát az apadás egy év alatt 3.1 millió pengő, ami 15.1 százaléknak felel meg.

A liszt kivitel értéke ugyan erőteljesen növekedett az előző évhez mérten, 9.9 millió pengőre 8.0 millió P-ről. A kivitt lisztmennyiség mennyisége pedig ez alatt az év alatt 363.200 q-ról 512.400 q-ra, 41 százalékkal növekedett. De a mezőgazdasági ipar több cikke a világpiacon teret vesztett. Malotkivitelünk értéke 1934—35-ben 7.8 millió pengő volt, a most eltelt évben 6.5 millió, a cukorkivitelé értéke most nem egészen egy félmillió pengő, ami még az egyetértésére sincs az előző év kivitelének, szezonkivitelünk pedig mindössze 800.000 P, vagyis az előző évi 2.2 millió pengőnyi értékű kivitelnek alig egyharmada.

Végeredményben kivitelünk a most lezáródott gazdasági évben igen eredményesen küzdött új piacokért és új elhelyezési lehetőségekért s nem is ezen, hanem a behozatal megnövekedésén mult, ha a gazdasági év pénzbeli egyenlege nem alakult olyan kedvezően, mint az előző gazdasági év végén.

Japán ajándékok Hitler Adolfnak

Az értékes kincseket Japán minden részéből küldték a vezérnek. A kép jobbsarkán áll Sato, aki az ajándékokat elhozta és átadta.

A légvédelmi törvény végrehajtása

A Budapesti Közlöny közli a légvédelmi törvény végrehajtási utasítását.

Aktív és passzív légvédelem van. Az ország egész lakosságát a légvédelem szolgálatába lehet állítani, de természetesen testi képesség szerint, különböző feladatok elvégzésével bízhatják őket.

Az aktív katonai légvédelmi osztagok kiegészítik hadviseltekkel és a speciális műszaki képzettséggel rendelkező férfiakkal, azonban úgy, hogy a szükséges kiképzés ne zavarja a polgári foglalkozást. A légoltalmi segélyszolgálat feladata lesz a házi rendőri, házi tűzoltói, egészségügyi, fertőtlenítő, eltakarítói, helyreállítói helyi figyelő és összekötő szolgálat elvégzése.

Néket csak az egészségügyi, telefon- és rádiószolgálatra vagy a vezetőségi irodái számára, esetleg házi légoltalmi szolgálatra lehet igénybe-

venni. Mindenkit lakóhelyén vagy munkahelyén fognak felhasználni, nőknél a család irányában fennálló kötelességeket is figyelembe veszik. Önkéntes jelentkezés esetén 60 évnél idősebbeket is alkalmazni lehet. A gyakorlatokat lehetőleg úgy rendezik, hogy minél kevesebb zavart okozzanak a mindennapi életben.

Megfogják állapítani az egyes városok és vagyontárgyak légvédelmére szükséges eszközöket, ez azonban egyelőre csak elméleti jelentőségű lesz. A gázvédelmi eszközökkel való ellátás általában az illető polgári légoltalmi község terhére kötelező. A polgári lakosság gázvédelmi eszközökkel való ellátása nem kötelező, hanem mindenkinek szabadágában áll magától nyitni saját költségére ellátni. A honvédelmi miniszter csak arról gondoskodik, hogy az árak méltányosak legyenek.

Új honfoglalás a homokon

A földművelésügyi minisztérium legújabbán a homoktalajjavítói akcióit indította meg és ez a munka különböző az aratási és cseplési munka befejezése után vesz majd nagyobb lendületet.

A földművelésügyi minisztérium statisztikai adatfelvételét készítetett és megállapította, hogy az országban 1.300.000 katasztrális hold olyan terület van, ahol a gazdák nem képesek kihasználni a föld termőerejét, egyrészt azért, mert a talaj homoros, másrészt azért, mert nem ismerik a homokon való gazdálkodás feltételeit. A homokterületeket az egyoldalú szemterelés és a viszonylag kis állatállomány jellemzi. Takarmánytermelés hiányában céltudatos állattenyésztés természetesen nincs és a homoktalaj, amely a rendesebb erősebb trágyázást igényel, tápláló erőben mindjában elcségyenedik. A homokterületek gazdálkodás gazda a szükséges mag- és szalmamennyiséget csak úgy tudja magának biztosítani, hogy fokozatosan egyre nagyobb területeket vet el kalisszával. Így utal el azután a helytelen és káros egyoldalú szemterelés mai állapotához, amikor már a család megélhetése is veszélyben forog.

A minisztérium évek óta oktató és felvilágosító munkával igyekezett visszatartani a kisgazdákat ettől a helytelen termelési módtól. Legújában elhatározta, hogy megindítja a homoktalajjavítói akcióit és egyelőre 145 bemutatótelepet létesít. Ebből 100 telep a duna-ízszaki meszes homokra, 15—15 telepet pedig Szabolcs, Győr és Somogy vármegyék területén állít fel. A bemutatótelepeknek az a

célja, hogy a kisgazdák az ott mutatkozó eredményeket állandóan figyelemmel kísérhessék, összehasonlításra legyen módjuk és alkalomuk. A cél elérése érdekében a telepeket olyan 20—30 katasztrális holdas kisbirtokokon állítják be, amelyek tulajdonosait öt évre szétközösítik kötelezik arra, hogy birtokukból két katasztrális holdnyi sík területet az előírt módon fognak gazdálkodni és ennek a területnek közvetlen szomszédságában ugyanakkora és hasonló összetételű területet a szokásos eddigi gazdálkodási módot folytatják.

A gazdálkodás szakszerű vezetésének biztosítása érdekében 12—15 telepet egy-egy körhözbe osztanak a bejövő telepvezető felügyelet alá. A telepvezető a tarlókutatástól az aratásig állandóan irányítja és ellenőrzi a telepen folyó gazdálkodást. A minisztérium a telepeken a talajjavítást és a humusz- és táplálékpótlást gyorsan kívánja megvalósítani.

A földművelésügyi minisztérium nagy körültekintéssel és anyagi áldozattal indítja meg a legújabb akciót, hogy új honfoglalást vezessen az egymillió katasztrális holdon felül homokos területekre és ezáltal sok ezer gazdát tanítson meg homokos talajon is jövedelmezően és előrelátóan gazdálkodni.

Nemesített vetőmagvakat

az ősszel forgalomba hoz, kis és nagy tételekben és pedig Mezőhegyesről Székács-féle ősi árnat, Kompoltról Fleischmann-féle rozsvetőmagot.

KIR. NÖVENYTERMELESI HIVATAL
Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.

Julius külkereskedelmi mérlegünk 3-7 millió kivitel többlettel zárult

Magyarország külkereskedelmi forgalma az 1935. év július hónapjában a következők volt: Júliusban a behozatal értéke 37.4 millió pengő volt (az előző év július hónapjában 31.1 millió pengő, a kivitel értéke pedig 41.1 (32.3) millió pengőt tett, az e hávi külkereskedelmi mérleg tehát 3.7 (1.2) millió pengő kivitel többlettel zárult.

Az 1936. év első hét hónapjában behozatalunk értéke 257.0 (204.4) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 257.2 (22.47) millió pengőt tett. A külkereskedelmi mérleg az 1935. év első hét hónapjában 20.3 millió pengős aktívumával szemben a folyó év megfelelő időszakában 0.2 millió pengős kiviteli többletet mutat.

A január—július havi behozatalban az előző év megfelelő időszaká-

hoz képest nagy mértékben emelkedett a tengeri, a bárdolt és fűrészt fa.

Kiviteli cikkekünk közül nagy mértékben emelkedett a friss hús, a szarvasmarha, a ló, a friss gyümölcs és a vasúti kocsi forgalma, viszont nagyobb csökkenést mutat a disznózsír és szalonna, a roz és a malátá kivitele.

A folyó év első hét hónapjának külkereskedelmi mérlegét szembenítve a tengeribehozatal befolyásolta hátrányosan. A mult évi tengeribehozatal január—július havi értéke 1.07 millióról a folyó évben 21.53 millióra szökkent fel, ami egyarában nagyobb összeg, mint a mult és január—július havi kereskedelmi aktívuma. E tengeribehozatal nélkül az idén külkereskedelmi mérlegünk aktívuma nagyobb volna, mint a mult évi. Minthogy ez a behozatal az idei kedvező tengeri-termes következtében feleslegessé vált, a folyó gazdasági évre a külkereskedelmi mérleg lényeges magyarázóval lehet számolni.

Ragyogó ünnepek Budavár visszafoglalá- sának negyedszázados évfordulóján

Budapest székesfőváros és az egész magyar társadalom lelkesen készült Budavára visszavásvánának kétszázados évfordulójára. 1686 szeptemberben foglalták vissza az egyesült keresztény csapatok Budát a törököktől. Budapest székesfőváros vezetősége és idegenforgalmi hivatala már minden előkészületet megtettek s az ünnepségre meghívta azokat a nemzeteket is, amelyeknek hadseregei kétszázötven esztendővel ezelőtt a magyarokkal együtt harcoltak Buda falai alatt.

Meghívást kapott Törökország is, amelynek akkori hadserege méltó, hősi ellenfél volt. Németország, Anglia, Olaszország, Svédország, Franciaország, Spanyolország, Dánia seregei vettek részt az ostromban

s a meghívott államok közül Olaszország már bejelentette, hogy negyven tiszti-küldöttséggel képviselt megát a budapesti ünnepségeken.

A hivatalos ünnepségek már szeptember 1-én megkezdődnek a történelmi kiállítás megnyitásával. Szeptember 2-én délelőtti hálaadó istentiszteletet tartanak az egyes felekezetek templomaiban. Utána fél 11 órakor az ünnepelő a Béciskapu-téren gyülekeznek a visszafoglalás emlékművének és a minden nemzetbeli hősök emlékének felavatására.

Ide érkezik a Kormányzó, aki ellép a kivonuló díszszázad előtt és koszorút tesz a visszafoglalásokról elesett Ábráham Ábdi utolsó budai paraszta a primás-bástyán álló emlékművére.

A Béciskapu-térn történik meg a visszafoglalás emlékművének felavatása.

Az emlékmű a visszafoglalást jelképező nőalak: keresztet hoz Budavárra. A szemben lévő várfalon helyezik el az idegen hősi halottak emléktábláját és örökmécsét.

Az emlékművek felavatása után a Kormányzó koszorút helyez az emlékművek talapzatára és testőrök sorfala között arra a helyre vonul, ahol az ostrom alkalmával egy görög hajdu esnek tüzte ki a magyar lobogót. Megkoszorúzza a magyar hajdúk közlödrúját, amelyre harangzúgás közben húzzák föl a magyar lobogót.

Innen a menet tovább halad a vár északnyugati sarokbástyájáig és elhalad az előtt a bástya előtt, amely a visszafoglalásokról a legvéresebb küzdelmek színhelye volt.

Az esztendőgi rondellán tört meg a helyszíni erő hatalmas keresztet helyeznek el,

amely alatt kis lélekharang lesz, annak jeléül, hogy a felszabadító seregek itt hatoltak be a várba. Az előtte lévő parkban áll az ostromban elesett magyar hajdúk emlékműve. A Kormányzó itt bemegy a parkba s az emlékek és a kereszt között áll meg s egyszerre történik mindkét emlékmű felavatása.

A felavatási ünnepségeket délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia díszülvén, másnap pedig a székesfőváros törvényhatóságának díszközgyűlése fejezi be.

vagyon idei repényt adtak el, ezenkívül Hollandiával olyan mennyiségű rupecsolt átvételére történt megállapodás, amelynek előkészítéséhez 120 vagyon repcére van szükség.

A belföldi olajgyárak repceszükséglete 250 vagónra tehető, tehát pillanatnyilag legfeljebb 20—30 vagyon repcének az elhelyezéséről van még szó, ami a 850 vagonos ösztörméret tekintetében egészen jelentéktelennek mondható és ez a komoly és céludatos piacszéres munka tette lehetővé, hogy a gazdák az idén is 25—26 pengőös kelletű árakat kaptak repcetermésükért.

A kórház nem számíthat késedelmi kamatokat

Kozma Miklós belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben hivatkozik arra, hogy a hivatalos jelentésekből arról értesül, hogy a kórházak egyes helyeken késedelmi kamatot számítnak fel a magánosoktól terhelő ápolási díjháttrálok után. A belügyminiszter most hivatkozva a fennálló törvényes rendelkezésre, felhívta a figyelmet arra, hogy a magánosoktól terhelő betegápolási költségek után késedelmi kamatok felszámításának helye nincs.

Mütrágya kísérletek a zöldtrágyázással kapcsolatban.

Az 1936. évi országos mezőgazdasági kiállításra a figyelmes szemlélő számára különösen érdekesek voltak a nagyköllői Mezőgazdasági Szakiskola kísérletei, melyek szerint a csillagfűt-zöldtrágyázással és kálifoszfat mütrágyázással a rozs szemtermését kat.-holdanként 477 kg-mal, a szalmatermést pedig 699 kg-mal sikerült fokozni. Gyakorlati szempontból még nagyobb sulyok van a nyiregházai Homokjavító Kísérleti Gazdaság immár ötéves eredményein. Itt kiragadjuk a rozsra vonatkozó adatokat. A kiváló Wentisk Vilmos tanár, mint a gazdaság vezetője, hézagpótló munkát folytat homokjavító felsőfokozó rendszerével. Miután az üzemi adatok most már nagyrészt ötéves átlagon nyugszanak, különösen kizsákoságokban azok a gyakorlati alkalmazásai megérteket mondhatók. Igy például főtérmenyi csillagfűrtel és féléladu mütrágyázással 100 kg szuperfoszfát, 40 kg 40 százalékos kálisos rozs-zsemtermést kataszter-holdanként szemben a parlagotartó, termésmétes gyom-zöldtrágyázással és mütrágya nélkül dolgozó rendszerrel, 824 kg-mal a szalmatermést pedig 1215 kg-mal sikerült fokozni. Takarmánytermesztéssel például szőszos-

bükköny és ugyancsak fenti féléladu kálifoszfat-mütrágyázással 1362 kg-nyi rozs-zsemtermést és 2268 kg szalmatermést sikerült elérni. Tarló, zöldtrágyázással és ugyancsak a fenti szuperfoszfát- és kálisos-mütrágyázással 1241 kg rozs-zsemtermést és 2170 kg szalmatermést értek el kat. holdanként a nevezett gazdaságban.

Ezzel szemben a homokjavítás pusztán szalmatrágyázással és csillagfűt-zöldtrágyázással, de kálifoszfat-mütrágyázással nélkül 816 kg rozszem- és 1368 szalmatermést eredményezett. Ha a mütrágyák természetbiztosító és növényvédelmi jelentőségét (rozsda, fagyászárog, rovarkár) tekintetbe vesszük, ugy minden kétség felül áll, hogy a homokos roszhoz a zöldtrágyázással, illetőleg nitrogénnel kapcsolatos kálifoszfor-mütrágyázás feltétlen kifizetődik, mert a fenti jelentés üzemi eredményei szerint a trágyázási és egyéb költségek levonásával a mainál olcsóbb termény- és drágább mütrágya-árak mellett is tisztajövedelem kat. holdanként 30—35 pengőig váltakozik.

Kérdjük el a zöldtrágyázással kapcsolatos különböző mütrágyakísérletek beállítását homokos talajainkon.

Uj piacok a magyar magvak részére

A repce és bitorherre kitünő értékesítése

Magyarországnak a nyári hónapokban különösen két olyan fontos magfélése van, amelynek megfelelő értékesítésétől tulajdonképpen az egész gazdasági év magterjesztési politikájának sikere vagy sikertelensége függ: az egyik a bitorherre, a másik a repce. Ennek a két magnak az exportja terén a nagy termés ellenére is olyan jó árakat sikerült biztosítani a magyar gazda számára, amelyeket a tavaszi hónapokban még így lehetett remélni.

Bitorheréből a mult esztendőben 800 vagonos termés volt, az idei termés eredményét pedig 600 vagónra becsülik. Évtizedek óta a magyarországi bitorherre legfontosabb elhelyezési piaca Németország volt, ami kitünő abból is, hogy az 1935. évi 700 vagonos egész kiviteiből 550 vagont szállítottunk a német piacra, míg 100 vagont Olaszországban, 110 vagont pedig az Északamerikai Egyesült Államokban került elhelyezésre. Az idén már a kora tavaszi hónapokban, amikor az első érdeklődések megértek a külföldi piacokon a bitorherre meg elhelyezés érdekében, Németországról a magyar megbízottak azt a felvilágosítást kapták, hogy a német piac nem lesz abban a helyzetben, hogy Magyarországtól bitorherre vásároljon, mert a tavasszal olyan nagymennyiségű árut vettek át tőlünk, amit nem tudtak teljes mértékben felhasználni.

Ilyen körülmények között a magyar bitorherre meg részére új piacról kellett gondoskodni és a külkereskedelmi Hivatal már a tavaszi hónapokban

megette a szükséges intézkedéseket az Egyesült-Államok felé irányuló kivitel lehetővé tételére. Szakkörökön nem jósoltak nagy jövőt ennek a kezdeményezésnek és hangoztatták, hogy már a tavalyi 110 vagonos export is túlzott volt. Megelégedéssel kell megállapítani, hogy ez esetben is a Külkereskedelmi Hivatalnak volt igaza, eddig 287 vagón bitorherre sikerült eladni az Egyesült-Államok felé, rövid időn belül ez a mennyiség 300 pengőig fog emelkedni. Olaszország felé 100 vagón kivitelére van lehetőség és ezek a szállítások folyamatosan is vannak, legújabbban pedig a németek jelentették be, hogy — bár tényleges szükségletük nem áll fenn — mégis hajlandók 50 vagón magyar bitorherre az idei termésből átvenni. Ezzel a mennyiséggel tehát 450 vagón bitorherre elhelyezésre már biztosítottunk tekinthető és a még fennmaradó 150 vagón eladásra is kedvező kiutakozások vannak. Ilyen körülmények között sikerült a bitorherre meg árát 32 pengőre stabilizálni, jöhetett a piacra arn számított, hogy a német vásárlások szüntelése miatt az árak 18—20 pengőre fognak zuhanni.

Ugyancsak sikeres és nagyon eredményes munkát végzett a Külkereskedelmi Hivatal a repcefeleslegk elhelyezés terén is. Az idei repce-termés 850—860 vagónra becsülhető. A Külkereskedelmi Hivatal az idén minden eszközzel arra törekedett, hogy a feltehetően jelentős repceterjesztéssel kivirágviszonylatok felé helyezze el. Ez az akció sikerült is és Hollandiában, valamint Angliában eddig 160

Ezen az olimpiáson Magyarországot győzött!

Szombaton, augusztus 15-én a német birodalom vezére, Hitler Adolf a magyar közéleti és politikai élet több kivívását fogadta. Albrecht főherceg Stotjány Dome magyar követ társaságában tett látogatást Hitler Adolf kancellárnál. Ugyancsak azon a napon fogadta a kancellár Kozma Miklós belügyminisztert és ifjabb Horthy Miklóst is.

Érdekes volt Hitler Adolf kancellár bejelentése, amelyet a magyar belügyminiszterhez intézett, amikor a magyar olimpiai versenyzők eredményeihez gratulált:

— Ezen az olimpiáson Magyarország győzött!

Az erdélyi magyarok szomorú sorsa

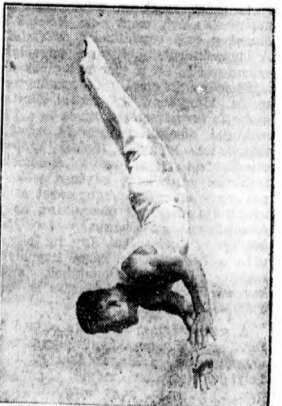
Az erdélyi magyarok szomorú sorsáról köteteket írhatnak. Az utóbbi napok eseményeiből csak három szakitunk ki és kötünk csokorra.

Az Erdélyi Magyar Párt beszámoló közgyűlést akart tartani. A román hatóság azonban nem engedélyezte a gyűlést azzal a megokolással, hogy annak megtartása igazta volna a román lakosságot és ezért a rend fenntartása kétséges lett volna.

Furcsa eset a másik kettő is. Marosvásárhelynek nagyrészt, hatalmas kulturháza van, amelyet évtizedekkel a város két és egynevezet milliő aranykorona költséggel építet-

tett. Sok értékes kép és tárgy is volt benne. Ezt a hatalmas kulturháza kisajátította az állam és most román alapítvány létesített belőle.

Nagyszalonta sem járt különben. Itt a városnak valami régebbi kölcsöne volt, melyet a nehéz gazdasági helyzet miatt nem tudott törleszteni. Erre a román postatakarék — ez volt a kölcsönöz — árverést vezetett a város vonagya ellen. Potom árny eladták a város 1100 hidas mintabirodalmát és hatalmas hengeralmát. Ez előbbi Georghescu, a szatmármezei román mezőgazdasági kamara főnöke, vette meg, a hengeralmot pedig Dancea kolozsvári polgármester.

Frey Konrad (német) tornász olimpiai bajnok
Két arany, egy ezüst és két bronz éremet szerzett hazijának.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogyan alkalmazzuk a superfoszfátot őszi vetemények alá

A kötőbete talajokon őszi vetemény gyánant legelőbbnyire buzát szoktunk vetni. A buza legjobb előveteményei a különböző pillangós növények, továbbá kender, len, dohány. Ezek után a talajt két-háromszori szántással tudjuk résztesíteni. Így a talajt jól beérik és a talaj természetes uton a kello nitrogén-egyensúlyba kerül.

Ha rendszeresen istállótrágyázunk és a buzát a jelzett elővetemények után természetij okszertu talajművelés mellett, ugy az egymagban adott superfoszfát feltétlenül kifizetődik. Ez esetben buza alá kat. holdanként 150—180 kg-ot szórunk elsősorba, ha pedig sorba óhajtjuk a növényeket trágyázni, ugy fenti mennyiségnek körülbelül fele lesz elegendő, utóbbi esetben azonban utóhatásra számítani nem lehet.

Hazánkban azonban a buzák egyrésze tengeri után következik. A tengeri után a talajban maradó nagymennyiségű rostos gyökérszét elhomlásához bakteriumok közreműködése szükséges. Minthogy ezek a bakteriumok testi fejérlésnek felépítéséhez a kukorica maradványokban elegendő nitrogént nem találnak, kénytelenek azt a talajból felvenni, így csökkenve a talaj nitrogénkészletét. Kedvezőtlen körülmény között ez abban nyilvánul, hogy a superfoszfátot buza nem ad olyan természetbóletet, mint amilyent rendes körülmények között szokott adni. Ezen ugy segíthetünk, hogy a superfoszfátot ószel bőven megrágyozott buzára tavasszal, legjobban március végi kiszórunk kat. holdanként 50 kg pécitóst. Ha azonban a buza előveteményét, nevezetesen tengerit és buronytát bőven istállótrágyáztuk, vagy ha a talaj egyébként jó erőben van, ugy a tengeri tarlónak jelti káros hatásával számolnunk alig kell.

Fontos, hogy a superfoszfátot mindig le kell forgatnunk a vetésznál, vagy az azt helyettesítő egyéb művelék porhanyótó talajművelési eljárásnál. A pécitóst ellenben, tavasszal, ha szükséges, mindig csak a talaj felszínére szórjuk.

A szilva

is azok közé a gyümölcsök közé tartozik, melyek hazánkban jól megteremnek, még sem termelünk belőle elegend. Még mindig igen sok aszalt szilvát, szilvalekvárt hozunk be, ahelyett, hogy itthon termelnénk és mi látnók el Nyugat-európa piacait, mely a mi izletes természetünk szivesen megveszi. Alma, dió, magyorró és mandula mellett tehát szilva termelésével kell foglalkoznunk!

Dombvidékeink páratelt völgyeiben, az Alföld nyirkos árterületein jól díszlik a Besztercei, a Besztercei muskótály és az Olasz kék szilva-fajta, mely a meleg, száraz éghajlaton az előbbieket helyettesitheti az Ageni szilva. Legjobb alanyok a talajban nem válogató Myrabolán, hidegebb éghajlatra a St. Julien szilva, az Alföldön pedig bevált a löszemű és egyéb dobzó szilva.

Minden hangszer
 a legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hirneves

Reményi Mihály
 hangszerterelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
 Kérje 51. sz. díjmentes árgyűzkeket

Magról vagy gyökérsarjól nevelt (nem ojtott) fát ne ültessünk, mert gyümölcse apró lesz. Vászorjúm 3—4 éves ojtványokat a azokat 6×6 méter távolságra ültessük egymástól. A metszést a szilva nem szereti, így csak a korona ritkítására szorítkozunk, mert ennek ritka s így szellős volta nagyon fontos. Az idős, felkopaszodott szilvafákat meg kell ifjítani: a fa előregedett koronáját lefürészljük, ugy, hogy az ágakból mintegy 1—1,5 m-es ágcsomók maradnak csak vissza a törzsön. A megfiatalosított fa 3—4 év múlva rendszeren kezd teremni és még sokáig termő lesz.

Ne feledkezzünk meg a szilvafa rendszeres évi ápolási munkáiról: a hernyózásról, az idősébb fák kérgének lekaparásából, zuzmótól, mohától való tisztogatásáról, a gyökérsarjak elszedéséről, koronaszélességben a talaj ösi felásásáról.

Ha közvetlen fogyasztásra szánjuk és még szállítani kell, akkor a teljes érés előtt 2—3 nappal kézzel, szárválváltást szedjük le. A szállítást az érett szilva nem bírja. A levárnak szét szilvát a fa alá kiterített ponyvakra ráhatjuk. Értékes aszalványt csakis teljesen érett, nagysemű, bő cukortartalmú, ép, egészséges szilvából nyerhetünk, tehát ezt is egyetlen, de óvatosan kézzel szedjük.

Hogy mekkora szilvatermésre szá-

Péti só

a bevált magyar nitrogénműtrágya nélkülözhetetlen. Kérjen díjtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

mithatunk 1 kat. hold beültetése után, arra nézve a következő számok tájékoztatók: 1 kat. hold területre 6×6 méter távolságban elültethető 160 darab szilva. Ezek 5—6 év múlva fordulnak termőre. Ezen idő alatt és később is, míg a koronák a fák közöttben kapasnövényeket (burgonya, bab, dinnye, sütőtök) termelünk. Egy fa 1000 kg szilvát számított 5—6. évben 5—10 kg, 15—25. évben pedig 25—60 kg gyümölcsöt terem.

Apró jótanácsok

A kiscsépet gabonát a már előzően zonosan és alaposan kitaraktartott magtárban eleinte lehetőleg vékony garnázban teressük szét. Az így heraktarított gabonát aztán gyakran lapotlók, forgassuk át, hogy fel ne melegedjék. Ha ugyanis a felmelegedés nagyobb-mérvű, akkor megfűled, megdohosodik a gabona.

A magtárba addig új gabonát ne vigyünk, míg azt igen alaposan ki nem tisztítottuk. Ne tőrjünk meg benne semmiféle mult évi szemetet, mert ez buvóhelyül és melegágyul szolgál a magtári sziszikeknek. A padlók réseit is tisztítsuk ki, majd a nagyobb réseket szegeljük be lécdarabokkal.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Paradicsom, zöldpaprika eltevése

Ma már minden háziasszony tisztában van vele, hogy sokkal gazdaságosabb a paradicsomot lekvársűrűségűre befőzni, mint hi lenék eltenni, mert egyrészt kevesebb üveget kell felhasználni ugyanazon mennyiségűt, másrészt az eltarthatóságot így évekre biztosítjuk.

Befőzés céljára jól beérett, piros paradicsomot használjunk fel. A gerezsés paradicsomnál alkalmasabb a simahéjú, mert azt könnyebben lehet meleg vízzel lemosni és megtisztítani a rápadagó bakteriumoktól. A megmosott és szitán kicésk megzárított paradicsomot késsel nagyjában ószésvágjuk, szár-részeit eltávolítjuk és nagy fazekakban teszik fel főzni. Addig hagyjuk a tűzön, míg a héja ószéranedvesedik. Ekkor szitán át-törjük, majd addig főzik tovább, míg lekvársűrűségű lesz; szélesnyaku kis lekvárosüvegekbe rakjuk (ezek jobbak a keskenynyaku borosüvegeknel) és lezárva, üstben vagy mosófazékban fél óráig sterilizáljuk s mind-addig benne is hagyjuk, míg ki nem hűl. Teljes biztonság okáért ajánlatos a sterilizálást két nap múlva 15—20 perc megismételni. Az így ellett paradicsom felbontás után is elláll néhány napig.

Paprikalekvár. Erre a célra husos, édes, jól beérett, piroszinnú paprika alkalmas. A paprikát megmoszuk, magházát eltávolítjuk, felszeleljük, majd igen kevés víz hozzáadásával puhára főzzük, mint a paradicsomot és szitán átörve lekvársűrűségű főzzük, miközben állandóan kavargjuk, nehogy megbarbuljon. Lekváros üvegekbe töltve, légmentesen lezárjuk, majd egy lábasba állítjuk és annyi vizet töltünk alá, hogy a víz az üvegek magasságának a felég érjen; a lábast tűzre tesszük és az üvegeket lassu forralással, 10—15 percig sterilizáljuk. Két nap múlva a sterilizálást megismételjük. A jól elkészített paprikalekvár tüzés, élénkzöld, de felbontás után hamar megbarbul, azért legjobb apró kis üvegekbe elteni. Levesek, mártások és főzelékek szinesítésére és ízestésére kiválóan alkalmas.

Töltési való paprikalekvárral a paprika magházát és ereit lezárjuk,

a paprikát gőzben kissé megpároljuk, aztán négy-töt darabot egy-másba tolvá, üvegekbe rakjuk. Litenként 20 deka sóval vizet forralunk, azt forrón a paprikára öntjük, az üvegeket lezárjuk és kétszer ki-gőzöljük.

Káposztával töltött paprika. A zöldpaprikák tejetjét levégjük, magházát kiszedjük, megmoszuk, lecsurgatjuk belőle a vizet és zubogó vízzel leforrassza, benne hagyjuk, amig kihűl. Meggyalunkuk egy-két fél nyerskáposztát, sós vízzel leforrasszuk és ugyancsak benne hagyjuk kihűlni. Aztán kifacsarjuk a káposztát és megtöltjük vele keményen a paprikákat, a levégőt tejetjét vissza-teszük és álva szép sorjában uborkás üvegekbe rakjuk. Ecetes sós vizet forralunk, néhány szem borsal és kihűvel ráöntjük, hogy ellepje, letyepjére szőlelevelet teszünk és hőllyapajlira lektjük.

Kánya Terézia.

Ételreceptek

Zöldbab-saláta. A gyenge zöldbabot megtisztítjuk és hosszabban felvagdalkuk, aztán sós vízben megfőzve, saját levével és ecetes vízzel leöntjük, tejetjét pedig törött borsal szórjuk be.

Paradicsomsaláta. A paradicsomot megmosva, egy pillanatra forró vízbe tesszük, lehuazunk rájuk a hátyját, aztán szeletekre vágva, tűre rakjuk és só, cukros, ecetes vízzel leöntve, néhány óráig állni hagyjuk.

Töltött csirke. Egy zsemlyét számtunk minden csirkére. Egy zsemlyét zsemlyét kifacsarjuk, szitán átörjük, adunk bele tojásnagyagú sávjat, egy egész tojást, egy tojásárgáját, finomra vágott zöldpérezselymet, egy kis kandí zsemlyemorsót, egy késhegynyi törött borsot és mindazt jól elkeverve a csirkébe töltjük. A csirkét megmoszuk, száronalálva leborítjuk és zsinelgel átkötve, szilban kistűjük.

Kapros túróskocsa. A keményre gyurt töstött kockára vágjuk és sós vízben kifőzzük, majd forró zsírra tesszük, egy csomó friss, apróra vágott kaprot és lútrótt tesszünk rá s forrón beájtaljuk.

A nyári fiálású mangalica-kocák bocsássuk naponta legelőre s erre, illetoleg a tarlójárásra még otthon etessünk annyiszor 40 deka abrakot, mint ahány malacot szoptat. Az abrak 1½ százalékos meszkiegészítéssel igényel. A szoptós malacokat pedig a negyedik héttől kezdve az anyajelen kívül árpával ajánlatos etetni. A malacokat etendő árpát 2 százalékos mennyiségben kell szén-csavas meszsel kiegészíteni, hogy a csontbajokat elkerüljük. Az augusztus végén elválasztott malacokat — ha lehetséges — hajtsuk lucerna- vagy lóherelével. Amennyiben ilyen leelőnk nincsen, akkor a malacok fejlődésnek előnyös kihasználása végett etessünk fehérjédús abrakot, így földi-dió- vagy napraforgógócsát, vagy pedig borsódat napi 2—3 deka mennyiségben. Az árpa ugyanis nem tartalmaz elegendő husképző fehérjét. A mangalica-kocákat a malacok elválasztása után azonnal bugassuk fel, hogy a téli fiadást biztosítsuk.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Szabályozták a gyűjtött gomba árusítását

A földművelésügyi minisztérium a közeli jövőben rendeletet készít kiadni, amely az eladásra szánt gombák felülvizsgálatát írja elő. A gombaszéd köteleles lesz az eladásra szánt gombát vizsgálatot „gombaismerő”-nek bemutatni, vagy ha a bemutatott anyag 10 százaléka rugó vizsgálati költségét megkaphatja takarítani, magának, vagy csak a gombaismerő gombaszéd kiegészítésével érteheti, vagy azelőt egyenrangú vizsgáló szükséges. „Gombaismerő” a rendeltetvezer szerint bárki lehet, aki a zombaismerőtől leviszta. A rendelet megjelenése után azok, akik az Országos Kémiai Intézetnek gombaszéd felülvizsgáló elvégzett, utabb vizsga alapján gombaszédérti oklevelet nyerhetnek.

Most jelent meg a dohánygyévedésügyi statisztikájuk az 1934—35. költségvetési évről. Csonka-Magyarországon az 1934—1935. gazdasági évben 771 községben 1034 termelő 28.944 katasztrális holdon termesztett dohányt s e területen termelt összes haszonvető anyag 17.620.992 kilogrammot tett ki. A beváltási ár 5.935.922,4 pengő, a fuvarpótlék 167.260,04 pengő, az átvételi költség 148.388,38 pengő volt, a végösszeg tehát 6.251.5.39,65 pengő. A statisztika szerint 1034 termelő 28.944 katasztrális hozam anyagban 627 kilogrammot tett ki, pénzértékben pedig a beváltási ár így a fuvarpótlék összege alapján 219,55 fillér országos átlagban. Az 1933—34. évvel szemben a termelésben csökkenés állott be.

A mézexportvásár előkészítése

Az Állóndóügyi Mezőgazdasági Kamara által Kaposváron, szeptember hó 6-án tartandó méz-exportvásár előkészítése serényen folyik. A kereslet előlátásának igen jó vagy lesz, amennyiben az ország mézet, majd Átlagos hozama anyagban 627 kilogrammot tett ki, pénzértékben pedig a beváltási ár így a fuvarpótlék összege alapján 219,55 fillér országos átlagban. Az 1933—34. évvel szemben a termelésben csökkenés állott be.

Őszi vetemények alá superfoszfátot! „HUNGÁRIA”

Műtrágya, Kénsav- és Vegyipari Részvénytársaság Budapest, V, Árpád-u. 8.

H I R E K

Isten és Ember

Isten és Ember közt nem mérhető [Arány:]
Ő a nagy Mindenség, Én meg csak [Egy] parány.
És sok kis parány szemét köd ta- [karja]
Nem nézi az Istent, hanem egymást [marja]
NAGY LAJOS (Révfülöp)

Ibolyakék szemed...

Ibolyakék szemed
Mélységes tengere,
Gyullasztott irántad
Forró szerelemre.

Forró e szerelem,
Feledni nem tudak,
Édes kis galambom
Örökké ádaldak.

Az életbe vetett
Mélységes hitemet
Megőrzi, míg élek,
Szerető szemedem.

Tegyen a jó Isten
Boldoggá Tégedet,
Szerelmeddel élhesd
Örökké életed.

ROBOTKAR LAJOS (Mátaszékes)

Ki ad többet érte?

A kőnya-vetjére hívogató dobát
Iszéklenül verik.
Szegény paraszt kicsi tehénkéjét
most elárverezik.
Nagy volt a szárazság, sok az adó,
s a föld úgy keveset hozott...
Lecsap a kalapács és a gazda zeze
vasólkibe szorult.
'Azután könnyező szemű tekintettel
figyeli az eget.
Mint ha onnan várna, mint ha
onnan hívna
Igazságot tenni a Nagy segítséget.

Sőtlet kis szobában, fehér párnák
közt féltr a gyermeke.
Halvány arccsalját láz róza borítja,
Ég a kései szeme.
Gyengeként hangján édes anyukáját
visszafüggő kéri.
Hogy egy pohár tejet, jó hideg
tejeskört vigyen oda neki.
Édes anyám lelkem, a szám úgy
ég-tízél, a szívem elszorult!
Szegény anya a nagy tehetetlenségtől
Hangos zokogással a bölcsőre borul.

PÖCZE ERZSEBET

Mennyi sóhaj...

Mennyi sóhaj száll a szivből...
Mennyi könnyet éjt szívem...
Mennyi bánat dul a lelkem,
Mennyi kín és gyötrelmem...

Mért az élet oly borongó?
Mért nem derült és vidám?
Mért a sors olyan kegyetlen?
Mért haragszik, mit kiván?

Óh, az ég sem ad vigaszt már?
Óh, az álom is hazug!
Óh, milyen gyötörő a kétség,
Óh, milyen nehéz az útszél.

Jaj, csak jönné enyhülés hát!
Jaj, derülne enyhe fény!
Jaj, csak jönné virradás már!
Jaj, de nincs elég remény!
SZABÓ LAJOS (Somogyajom)

Mezkeződtek a Körös hajóhátóvá
fétélenek munkálatai. A földmívelésügyi
minisztérium a Körös hajóhátóváte-
lének munkálatait megindította. A múlt
évszázadban megkezdte a Szentes alatti víz-
erőszak építését, most pedig a földmívelés-
ügyi minisztérium elrendelte a békés-
szentandrási duzzasztógát megépítését,
amely biztosítja lesz a korábbi hajózás-
nak és a szentesi határ-öntözésnek is.
A duzzasztó megépítése nagyszabású
földmunkát jelent.

Umberto olasz trónörökös távozik az
olimpiai szőről.
Neurath birodalmi külügyminiszterrel
bucszik a Tempelhoffi-repülőtéren.

A Nap és az árnyék

Az árnyék, ez a ravasz és álnok
főnök, aki annyi bajt csinált már a
világban, a reggeli szürkületben fel-
bújtatta a sötétséget, a homályt és a
kódot, hogy egyesülj erővel tántes-
sék el ellenségüket, a Napot, a
földet.

Az alkut meg is kötötték és el-
szántan várják, hogy tettüket vég-
rehajtsák.

A Nap pedig, a mosolygós szemű
óriás, a nagy hegység tulsó oldalán
lassu méltósággal indult el utjára.
Végigcsókolta a hegyek szürke or-
mait, megcsókolgatta a szikrázó ha-
vas csúcsokat, cirógatta a fenyvesek
lombját és izzó sugárát fénylően
böcsötötte a völgy mélyére...

És akkor a sötétség seregfeszített.
A homály a barlangokba és erdők
mélyébe húzódott. A kód finom pár-
rává változott s a virágok kelyhére
hullott, vagy a felhőbe lebegett
vissza.

Csak az árnyék, az álnok csalózó,
nem tudott sehova menekülni. Le-
nyűgözte a verőfény hatalma. Kö-
vette vakon és tehetetlenül, mint ha-
talmas urát a székelytől. A fák,
bokrok és házak tulsó oldalán hú-
zódtott, ahol a Nappal soha szembe
nem nézhet.

Bujik előre szakadatlan, mint a
ravaszsg az igazsg nyílt tekintete
elől...

MÉZES JÁNOS.

Kiskunhalas ötszázéves jubileuma.
Az ország ötödik legnagyobb mező-
gazdavárosa, Kiskunhalas, szeptem-
ber elején ünnepli ötszázéves jubileu-
mát. A négynapos ünnepség országra-
szóló esemény lesz. Szeptember 5-én
Darányi Kálmán földmívelésügyi mi-
niszter jelenlétében nyílik meg a mező-
gazdasági, ipari és kereskedelmi ki-
állítás. Ezzel kapcsolatban számos
kongresszust tartanak. Vasárnap dél-
előtt ünneplik a sokgyermekes halasi
anyákat, akiknek köszönhető, hogy
néhány évtized alatt megkétszereződ-
ött a lakosság száma. Ezer gyermek
zenés felvonulása után ötven sokgyer-
mekes családnyát tüntetnek ki.
Szeptember 6-án délután az ország
minden részéből összesenleg ezer dal-
os hangverseny. Szinpompás szü-
reti népiünnep, népművészeti be-
mutatók fogják emelni a halasi nap-
ok érdekességét. Megrendezik az
Országos Hangversenyvezetési napot
és méhésszármaztatási és országos
méhésztársat tartanak. A kulturális ki-
állítás keretében a Kiskunváros törté-
nelmi emlékeit mutatják be. A halasi
ünnepi napokra felutár lehet utazni
és Budapestről két filléres gyors in-
dul Kiskunhalasra.

Felemlék a farkaskutyák adóját.
Kozma Miklós belügyminiszter érdekes
leíratot intézett a vidéki városok és
közterületek, amelyben felszólított a
jelzi, hogy a farkaskutyák adóját fel-
olmervék. A belügyminiszter a földmívelés-
ügyi miniszter szakvéleménye alapján
intézkedett így, mert a földmívelés-
ügyi miniszter szerint a farkaskutya
lévi, állatgyűlölő természetét nem bírja
ost, hanem a hosszas szelidítés után
sem és kiszöve az erdőbe. A mező-
művelésügyi miniszter a vadöl-
mésben. A nyulatok legveszélyesebb el-
lensége. Ezért fontos érdekes, mondja
a belügyminiszter leírata, — hogy ebből
a kutyaajtából minél kevesebb legyen
az országból.

Óriási gépkocsiszerezetlenség
Morrvaországban. Morrvaország észak-
keleti részében, Buzhaltice község köze-
lében egy árukkal megrakott teher-
gépköcsi, amelyen az árukon kívül
még tizenhat vásári árus is ült, a
merdek úton megcsuszott, nekifutott
az ut mellett kőlátnak és felborult.
A gépköcsi kilenc utasa a helyszínen
meghalt, kettő pedig kórházba szállít-
ás közben halt meg. A többi utas is,
valamint a gépköcsi vezetője, súlyos
sérüléseket szenvedett. Az eddigi
megállapítás szerint a gépköcsi vezetője
a lejtős úton lefelé haladva, be-
állította a motort és kizárólag a kézi-
fékkel fékezett. Ez okozta, hogy el-
vezette az uralmat a kocsit felett.

A Magyar Református Diákok Sö-
dei Gloria Szövetsége (Budapest, IX.,
Kálvín-ter 8. I. em. T.: 1—80—2—99)
az 1935—37. tanévben is tart fenn Fő-
iskolai Internátumokat, Közgazdasági
Főinternátumokat és Református Köz-
építőkiskolai főnyiternátumokat. Felvitá-
losítást a Szövetség vezetősége ad a
fenti címen, vagy telefonon, leányinter-
nátusi ügyekben az internátus vezető-
sége: Budapest, IX., Ferenc-kört 12.

Egy amerikai magyar borzalm
öngyilkossága a gyorsvonaton. Aug-
gusztus 13-án a prágabudapesti
gyorsvonaton borzalm körülmények
között követelt el öngyilkosságot egy
amerikai magyar. Demeter András
huszonnyolc éves munkás évekkel e-
előtt a zölyömmegyéi Parkes-pé-
falva községből kivándorolt Uru-
guayba. Nem tudott elhelyezkedni a
szűk elhatározza, hogy visszamegy
szülőfaluja. Utközben elfogyott a
pénze s nem tudta jegyét megváltani
maga. Pozsonyban sem Prága után a
Káloz Demeter jegyet kérte, aki
azonban nem tudta jegyet felmutatni
és mindössze tíz argentinai pezo volt
nála. A vasuti jegy pedig ennek du-
plájába kerül. A kalauz megfenyegette
Demeter, hogy leszállítják a vonat-
ról. A szerencsétlen ember annyira
kétségbeesett, hogy kiment a kocsii
mosófülkéjébe és a szó szoros érte-
lémében keresztülmettette nyakát.
Mire rátrátlak, már halott volt. A
gyorsvonat egy órai késéssel indulhat-
ott csak utnak Budapest felé, mert
a rendőri bizottság a vonat több uta-
sát és egész személyzetét kihaláztatta.

Debrecenben gyapottermeléssel kísér-
leteznek. Nagyikói Károly debreceni ok-
leveles kertész Amerikai mozdoró és gyap-
pot termesztésre tett kísérletet. Nagy-
laki kísérlete sikerrel járt. A gyapot
kivirágzott és kedvező idő esetén már
szeptember elejére beér. Az amerikai
mozdoró jól fejlődik s a palánták most
vannak a legszebb virágzásban.

A vármegyei bizottsági tagok nem kapnak vasuti kedvezményt

Egyes vármegyékben felmerült az
a kívánság, hogy a vidéken lakó vár-
megyei törvényhatósági bizottsági ta-
gok részére a MÁV vasuti jegyked-
vezményt adjon. Winckler István dr.
kereskedelmi miniszter most le-
íratban értesítette az érdekelte vár-
megyéket, hogy a minisztertanács és a
33-as bizottság a MÁV súlyos pénzü-
gyi helyzetéből való tekintettel áll-
ást foglalt a vasuti menetdíjkedvez-
mények további kiterjesztésélen és
ezért a miniszternek nem áll módjá-
ban a vármegyei közgyűlésekre utazó
vármegyei törvényhatósági tagok
utazására kedvezményt engedélyezni.

A spanyol vérengzés

A spanyol polgárháború tombatól
erővel folyik. Mola tábornok csapatai
három nagyvárosban offenzívába kez-
tek, amelyek közül az egyik San Se-
bastian, a másik Irun, a harmadik pe-
dig Enzernaza határvároska ellen
irányul. Ernzenazát a nemzeti csa-
patok elfoglalták. Mig a nemzeti
San Sebastian és az Irun ellen indít-
ott hadműveletek még folyamatos-
ban vannak. Ennek a két városnak
elfoglalásával a nacionalisták egész
Észak-Spanyolország birtokába jut-
nak. Badajoz városát és környékét a
nemzeti csapatok teljesen meggyit-
tették a kommunista elemekből és
azonok a városlakókat a városok uralma
alatt ártatlan polgárok, asszonyok és
gyermekek százait ölték meg, a Ba-
dajozt elfoglaló csapatok statáridis
úton kivégezték. A nemzeti csapatok
egyébektől Délspanyolországban is
előnyomultak Malaga irányában. Vé-
res harc tombol La Linea közelében,
amelynek során a vörös miliciát szét-
verték.

Óriási autószerencsétlenség Ausz-
triában. A heiligenblutli posta-
autóbusz augusztus 15-én Zell am
See irányában a Glockner-hegyiutra
indult. 25 utasa volt. Az autóbusz
egy kilométerrel Heiligenblut
tul lezuhant a töltesről mintegy 50
méter mélységbe. A sofőr azonnal
meghalt, egy sebesült mentés közben
halt meg, 8 ember súlyosan, 15 köny-
nyebben megsebesült. A sebesültek
között van: Himmel Miklós, a budape-
sti HEV főfelügyelője, aki boka-
törést szenvedett, feleségének mind-
két lábát levágták az autóbusrön-
csok, lánya könnyebb zúródások
szenvedett. Pedroczy Aladár nyugat-
mázaszt ezredes, aki a Mester-utca 5.
számu házában lakik, mely vágott se-
beket szenvedett, felesége bordató-
rést kapott. Berger Artur budapesti
gyárigazgató sebesülése súlyos. A
vizsgálat eddigi adatai szerint a szer-
encsétlenségért a gépkocsivezetőt
terheli a felelősség.

Rómán és magyar hajó össeltökrése
a Dunán. Cernavodá mellett a Dunán a
MFRF Duna nevű hajója össeltökrözött
a román Tassan nevű gőzzel. Az öss-
szelőkötés olyan erős volt, hogy a ma-
gyar hajó a román vízpart közepén mo-
dunka lett. A román hajó személy-
zetének sikerült nagy erőfeszítések árán
a gőzöst sekiélybe vizeztesíteni és így
az elsüllyedtöt megmenteni. A magyar
hajó a vizszálatól befolytatásig a hely-
színen maradt.

Tebben fürdött a hajó szemé-
lyzete. Az "American Farmer" gőzös
117 dusan tehető Guernsey-folyba
tenhet utazott Londonból Newyorkba.
Az állatok, melyeket naponta két-
szor kellett fejni, utközben naponta
két 2250 liter tejet adtak. A szemé-
lyzet nemcsak állandóan tejet fő-
tejszint ivott, hanem még tejből is
fűtött és még így is a tej egy részét
reggelenként a tengerbe kellett
önteni.

Az Alföld csatornázása

Augusztus 1-én délelőtt Gömbös
Gyula nagytényezői kurfiány vizügyi
értekezlet volt, amelyen Darányi Kálmán
földmívelésügyi miniszter, Taly
László miniszterelnökségi államtit-
kár, továbbá Péchy Tibor miniszteri
osztályfőnök vezetésével a földmívelés-
ügyi minisztérium szakreferensei
vettek részt.

Az értekezleten az Alföld csatorná-
zásának és öntözésének kérdésével
összefüggő vizügyi problémákat tár-
gáltak meg és az idevonatkozó
anyagot a szeptemberi vidéki minisz-
tertanácsban való bemutatásra elő-
készítették.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész

Budapest, IV. Kezskeméti-utca 9

A tűztorony

Irta: Karl Hans Strobl

Vécsey Leó fordítása

Második fejezet.

A tenger börtöne.

Igy telt el egy hosszú, hosszú óra. — Hallo-e, — szólalt meg ekkor mégis Peder és hangja szemrehányó volt, — miért bujlsz el mindig, ha a szárfaradók jönnek? Mit gondolnak azok rólad? Ide jönnek, udvözléseket, élelmet és doánányt hoznak. Hol van Knut? A Knut nincs itt, valahol fenn a rezektoronán vagy lent a pincében, vagy hátul a farakásoknál, szóval valahol, ahol nem jár ember. Azután elhajóznak és Knutot nem látják. Nyolc nap múlva megint jönnek és Knut megint nincs itt. Az ordoerge is, mit jelentesen ez? Mit rognak ezek rólad mesélni?

Knut előhúzza kezét a háta mögül és ököbe szorította, miattall vállán a láthatatlan terhet ismét helyreigazította. Azután anékiul, hogy Pederre nézett volna, megszólalt berozsádósodott hangon:

— Nem bírok rájuk nézni. Fulig úlnék a piszokban.

— Micsoda örüléset ez? Nem panaszkodhatsz, hogy túlságosan gyakran látsz embereket!

— En nem hívam őket. Egyáltalán sohasem hívam senkit. Harminc évig voltam egyedül és senkire sem volt szükségem. Nagyszereuen el tudtam látni egyedül a dolgomat.

— Az azelőtt volt, azt most már nem engedik meg. A hajózási szabályok most két ört írnak elő.

Knut nem felelt. Megfordult, ottgizta Pedert és a világitótorony ellenkező oldalára ment. Az esti ógen sötétvörös fény lett urrá a zékítő színek felett. A szélei már nem voltak sárgarézbeól, hanem bíróló tüzés acélból.

Peder kiverte a falon pipáját, azután felmászta a torony sisakjába, hogy meggyújtsa a lámpákat. Rézbeben Knut nem engedte volna, hogy más végezze el ezt a munkát, most azonban már hetek óta nem torodott kötelességével, mintha teljesen mindegy lett volna, hogy a hajók megtalálják-e az utat vagy nem. Két görzös volt a látótáron és szétzilált füstoszlopokat húztak maguk után. Az egyik a dronheimi postagözös volt, a másik egy dán, amely Bergen felé haladt. Peder letette a messzalótót és bejegyezte a hajókat a listába. Azután bekapcsolta az óramutét és nézte, hogy bezd a korong a lámpákkal forogni úgy, hogy koroskörül a sötétés és világosság állandó váltakozása állott be. Peder figyelmesen követte a villámloskó vándorlását a torony sisakja körül és megállapította, hogy a korforrások elérik az előirt számot, a fényugarak pontosan végigkeresik a három turában az egész kerületet, amelyet végig kell sópérni...

A jólvégzett munka biztonságának érzetében, a gép egyhangú elhárásának láttán, — amely Peder lelkebe az órség sok nyomasztó, végtelen óráján ontótt bátorságot, mert valami magas értelműséget tulajdonított neki, — elmúlt az a kellemetlen érzés, amely napok óta ülözte, korbácsolta és mely már valódsággal a kikerülhetetlen szerencsétlenség előérzetéig fokozódott. Mint a tenger geryekorri barátja, megtanulta, hogyan lehet élettelen dolgokkal beszélgetni és beszédjüket megérteni. A moszatok fekvéséből a sziklákon, a sirályok kiállításából, figyelmzettéseket és intelmeket merített.

Jól emlékezett: akkor, amikor anyja meghalt haueifieldi elhagyott kunyhójában, valaki kopogott a kristánsundi világitótorony ablakán és háromszor nevéét kiáltotta. Amikor azután tavasszal meg akar-

ta látogatni anyját, ott találta az összeomlott hósáncok mögötti kunyhóban a holttestét. Amint a tenger titkaitól körülvezt emberek többet látnak, mint mások, úgy többet is hallanak; szemek a beavatottak szemei és füleik a beavatottak fülel. Mint akinek vágját teljesítette a tenger és be hagyta őket lépni kifürkészhetetlen lelkének előcsarnokába.

— Vigyázní fogsz, — szólította meg Pedra a gépezetet. — Érted, vigyázní fogsz és minden talpalatnyi helyet gondosan megvizsgálász, megmutatód nekik szépen az utat. Hiszen mind haza akarnak menni, még ha el is utaznak, mert az elutazás csak körül hazafelé. Talán kis fiuk van, akinek most bujik ki első foga, mely hacsak arraváló is, hogy később fájjon és egyszer egészen kihulljon, mégis örül neki az ember. Most egy órára egyedül maradsz.

(Folytatjuk)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Kitél kell trafikengedély kérvényezni? (1965. sz. előfektő).

— Felelet: A kérvényt a pénzügyminiszter urhoz kell címezni (Budapest, I. Vár. Szentföldomség-ter 6.). Rézletes felvilágosítást szolgál a helybeli pénzügyi szakasz, ha hozzájuk fordul.

Kérdés: Lehet-e átterületre dofsat vagy téfaludat átteni és mityén rajoktat? (K. B. Tiszafured).

— Felelet: Ártérületen lehet dóf vagy almát termelni. A Tisza hullámterében, főképp pedig a vélelt árterben igen szép díofák vannak. Termelésre ajánlható a málotai díof és a sebeshelyi gömbölyű díof. Alma is termelhető úgy a hullámterben, mint a tógen kívül védett területen: így a tóel fajták közli a Jonathán, Entz rozmarin, Londoni pepin, Elszási piros renet.

Kérdés: 1. 25 éves nőtlen fiatalember nygok. Kapható-e szafesüst-enge díof? 2. Dohány- és gyufazengedély hol kell kérní? (R. K.)

— Felelet: 1. Az engedélyt megkapható. 2. A dohány- és gyufazengedélyt a pénzügyminiszterlumban kell kérní, illetve a dohányjóvédekt központ igazgatóságánál, de a pénzügyminiszterhez címezve.

Kérdés: Hol kaphatók szántóföldi szafesüst-enge helyes termeléséről szóló szabkönyvet? (8316. sz. előfektő).

— Felelet: A szántóföldi szafesüstakarmányok termeléséről tájékozott szakkönyvek a következők: Konkoly-Thege Sándor: Szántóföldi takarmánytermelés, ára 2:

Son (Japán), a maratoni futás győztese

Mogyoróssy hangszergyár

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám

Hegedűs 9'— pengőtöl
 Harmonikák 8'— pengőtöl
 Magyar citera 5'— pengőtöl

Az összes hangszerek kaphatók itt a gyárban legolcsóbban
 ÁRJEJYZÉK INGYEN!

tosítási díjat. Kötelez vagyok-e ezt megfizetni? (K. B.). — Felelet: Felbellebez meg a kivetést, mert csak addig tartozk fizetni a baleseti biztosítási díjakat, amíg a cselel Önnél szólal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. G. Tököl. Pedlow kapitány címe: New York. Vöröskereszt, a másik kérdésére nem tudunk válaszolni, bár az amerikai követésen is érdeklődtünk. Ez alighanem egy nyári kacska, valamelyik újságró kitalált meséje.

Négy fél éves lesz a jegyzői tanfolyam

Kozma Miklós helyettes miniszter a költségvetés tárgyalásai során jelezte, hogy a közigazgatási tanfolyamokon a jegyzőkötésen idejét az eddigi három féléről négyre szándékozik fölemelni. A helygymiszter most végre akarja hajtani a jegyzői tanfolyam idejének fölemelését és ezért sürgös értekezletre hívta össze a különböző jegyzői tanfolyamok igazgatóit és az azokkal történt megbeszélés alapján most már bizonyos, hogy megindul a négyfél éves tanfolyam is a jegyzők részére és pedig esetleg már 1937 februárjában, de legkésőbb 1937 szeptember havában.

REJTVEJYEK

1. Szórejtvény.

A **hálot** **szó**

(—k)

(Beküldte Békési László Zalakompnyból.)
2. Pontrejtvény.

K . r . á . o .

(Beküldte Csató István Tiszánásról.)
3. Szórejtvény.

n n n n

n n n n

(Beküldte Hausemann János Pakáról.)

A rejtvejyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvejyek megfejtését aznap, ha lehét, október 1-jutassák el hozzánk, mert az előkés értező megfejtők nevéét nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvejyek megfejtése:

1. Szórejtvény: Buzatábla. 2. Rejtett nevek: Kassa, Arad, Titel, Szabadka, Nyitra, Lőcsé. 3. Szórejtvény: Mohács.

Megfejtők: Kánya Istvánné, Folk György, Csató István, Nagy György, Kun István, Tamás Ferenc, Höber Ferenc, Prekop József, Pinter László, Szifás Erzsébet, Tóth Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: Höber Ferenc Csernelháza és Csató István Tiszánás.

A 32-ik számban közölt rejtvejyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Előfordul

- Látod ott azt az embert? Ennek köszönhetem, hogy büntetett előéletű vagyok.
- Ó kergetél a bünbe?
- Ördögöt! Ó volt az ügyvédem.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buzsa: tiszta 77 kg-os 14.90-15.10, 78 kg-os 15.05-15.25, 79 kg-os 15.25-15.40, 80 kg-os 15.45-15.50...

Vetőmagpiac. (Mauthner ödön magtermelő és magkezelődeli rti. hété. lentése.) Bihorhermag iránt is volt élénk érdeklődés...

Takarmányvásár. Rétiszéna, 11. 3.70-4.30, 11. csomagtöltés 2.80-3.40, lucernaszéna 5-6.50...

Abraktakarmánypiac. Árpákorpa 11. borsóhéj 10.75, borsókorpa 10.75, buza-korpa 9.50...

Borjuvásár. Árjegyzés őrlésnyelben: I. 96-100, kivételesen 104, II. 90-95, III. 70-80 fillér kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosörök. I. beföldi jármösörök (tarkák) és beállítai vagy tino 60-65, I. beföldi jármösörök (fehér) 60-65, 1 1/2 éves tiszó 60-64...

Juhárk. Külföldinek megfelelő prima fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 48-54 fillér kg-ig...

Sertésvásár. Árak: prima utradalmi zsírtésék páronként 340 kg-on felül 110-115, prima szedett 102-105...

Zsír és zsírszalonna: Szalonna, olvasztva 150-152, zsírtól 160-200, tepertő 160-220, sertészsír, helybeli 168-180 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek: Tejles tej 28, lefőzött tej 8, aludt tej 96-100, tejszín 180-200, tejföl 100-120 fillér literenként...

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 200-250, csirke, rántant, való 100-140, sítitl való 150-250, ruca 200-250 fillér darabonként...

Zelézés: Sárga sárga csomóda 4-10, petrezselyem 6-10, zeller darabja 2-6, kalababé 1-4, vöröshagyma, makró kg-ként 12-16, fokhagyma 40-60, eckia 10-20...

90, sóka 14-24, paraj lisztöltet 12-20, fehérettek 10-20 fillér kilogrammonként, zóla (tengeri) darabonként 2-6 fillér...

Fűszer és egyéb: Paprika, édes, nemes 280-400, félédes 240-280, rózsá 200-240, mák, kék 80-120, babérlevél 120-200...

Borpiac. A borpiacra a multheti jelentés óta a helyzet változatlan. Az árak az Alföldön kistermelőknél 1.60-1.85, utradalmánál 1.90-2.10 pengő kg-ig...

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1936 augusztus 12-én. Az első szám az az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól...

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, VIII. 23.: 9.30: Hírek; 10: Kath. Istenisztelet; 11.15: Evangélikus Istenisztelet; 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés...

Allandó közvetlések félétköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek; 10.20: és 10.45: Két felolvasás; 11.10: Vízjelzés; 12: Harangszó; időjárásjelentés; 14.40: Hírek; piaci árak; 16.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés.

HÉTFŐ, VIII. 24.:

12.05: Reménytelenek. 13.30: Hírek; 13.30: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés; 13.30: Balajka; 16.15: Felolvasás; 17: Rejtő Gábor gondorként; 17.40: A Mezőgazdasági Múzeum építelésportója...

LEGUJABB SZÁBADALOM NETTOSPRIC Takács Károly díjazottművelői gyümölcsös-permetező készlet.

60.75-61.45: román leu 2.80-3; bolgár leva 4-4.15; olasz lira 20.00-30.25; osztrák schilling 80-80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VIII. 23. Állat- és kirkakóvásár: Kiskunhalas, Kunhegyes, Tiszabériár. - Ló- és kirkakóvásár: Budapest.

Hétfő, VIII. 24. Állat- és kirkakóvásár: Babcsanak, Dávkány, Gyöngyös, Gyöngyös, Hajdúbajszörmény, Izsák, Jákóhalma, Lós-vaspáttona, Sajószentpéter, Szál, Vámospércs. - Ló, marha- és kirkakóvásár: Halászlé, Kérmend, Sümeg, Szécsény. - Marha- és kirkakóvásár: Zalaszombatlás. - Kirkakóvásár: Nagylózs.

Kedd, VIII. 25. Állat- és kirkakóvásár: Iván, Nyíracsd. - Ló, marha- és kirkakóvásár: Csesztreg, Jánosháza, Köröshely, Rum, Szabadhidvég, Szécsény, Tata, Tóponár, Vátrósok.

Szerda, VIII. 26. Állat- és kirkakóvásár: Kiskunhalas, Letenye, Tiszabere, Veszprémarány. - Ló, marha- és kirkakóvásár: Tata.

Csütörtök, VIII. 27. Állat- és kirkakóvásár: Bodrogkeresztúr, Tomaszfentenyés, Újfehértó. - Ló, marha- és kirkakóvásár: Zala.

Péntek, VIII. 28. Állat- és kirkakóvásár: Veszprém. - Ló, marha- és kirkakóvásár: Csöböly, Zalavölgy.

Szombat, VIII. 29. Állat- és kirkakóvásár: Csandápalota, Kémes, Malis, Pakáta. - Ló, marha- és kirkakóvásár: BÁTÁ. - Ló, marha- és sertésvásár: Szélszard.

KEDD, VIII. 25.:

12.05: Hanglemek. 13.30: Hírek; 13.30: Időjelzés, vízállás; 13.30: Erőss Klára zongorák; 16.10: Asszonyok tanácsadóját; Arányi Mária előadása; 17: Szalonzene; 18: Munkásféltára; Révész Béla előadása; 18.30: Cigányzene; 19.40: Br. Jósika Miklós; Dr. Jancsó Péter előadása; 20.10: Bob Herceg; Regényes operett; 3 felolvasás; 21.05: Hírek; 22.30: Hírek; időjárásjelentés; Majd Cigányzene; 23: Jazz; 00.05: Hírek.

SZERDA, VIII. 26.:

12.05: Erdős Árpád dr. énekel; 13.30: Hírek; 13.30: Időjel. időjár. és vízállás-jelentés; 13.30: Számifonikus zene; 16.15: Bathányi; Timár Magda dr. előadása; 17: Hanglemek; 17.50: Magyarországi gazdasági élete az év első felében; Varga István dr. előadása; 18.30: Rácz Aladár cimbalmozik; 18.45: Nő: hány szó a salzburgi ünnepl. jelzőkéről; 19.05: Falstaff; Vígopera 3 felvonásban; 19.40: Kiliúgyi negyedóra; 20.50: Hírek; 22.10: Időjárásjelentés; 23: Szalonzene; 00.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 27.:

12.05: Cigányzene. 13.30: Hírek; 13.30: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés; 13.30: Hanglemek; 16.15: Hogyan készül az antik butor? Nádudvar Pál dr. előadása; 17: Boehm Endre énekel; 17.30: Lágymányos; Füz Horváth József városrajza; 17.55: Gergely László zongorizál; 18.30: Az udjónsítli ültetvényezés; Székely László előadása; 19: Szalonzene; 20.40: Cigányzene; 21.45: Hírek; időjárásjelentés; 22.10: Ottlik György dr. németnyelvi előadása; 22.30: Hangverseny; 00.05: Hírek.

Olcsó, nincs benne börtözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Pillanatok alatt szárazságot, hűtő, alkalmas egy bármilyen edényből, mint hűti putonyból, (csaka rossz, hűti permetezőző is) permetezésre, fertőtlenítésre. - meszölés. stb., stb.

Gyártja és forgalomba hozza: Győr, MÁV előjáró Takács Károly ny. M.V. előjáró Budapest, VI, Kerekes-u. 28

PÉNTEK, VIII. 28.:

12.05: Postászenekar; 13.30: Hírek; 13.30: Időjelzés; időjárás- és vízállás-jelentés; 13.30: Tóth Gabriella énekel; 16.15: Mihály okosak az állatok; (Felolvasás); 17: Szalonzene; 17.50: Sportközlemények; 18.25: Felolvasás; 18.50: Bróth Ferenc és Molnár Ferenc legedő-rócsa kettős; 19.30: Az olasz-francia viszony utolsó 30 esztendője; Csizsár Béla előadása; 20: Hanglemek; 20.15: Az ősz lakberendezéséről; Vátsárról és Rádókiállításáról; 21.10: Hírek; 21.50: Szalonzene; 22: Időjárás-jelentés; A Turul-Szövetség őszli kihalásának ismertetése; 22.50: Lengyelnyelvi előadás; 23.05: Cigányzene; 00.05: Hírek.

SZOMBAT, VIII. 29.:

12.05: A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár megnyitása Debrecenben; 12.50: Hírek; 13.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés; 13.30: Cigányzene; 16.15: Az unoka meséi; A nagyannak; Eliza néni meséi; 17: Sötét a Dunán; nekünk; Kézváltás; 17.30: Polyantrész búriskolajból; 17.40: Szál Dániel néni tárogatója; 18.30: Szalonzene; 19.30: Egy éljé Budán; Székely György vídám cseregeje; 20: A Rádóki-élet; tarka este és ennek keretében a rádiógyorsírók németnyelvi sorolása; 22.15: Hírek; időjárásjelentés; 22.45: 21.05: honvéd gyalogvezér zenekara; 00.05: Hírek.

Budapest II.

Vasárnap, VIII. 23. 11: Bandholz tábornok szobrának leleplezése; 15: Viaszlemek; 17.15: Táncezen; 18.25: Felolvasás; 19.30: Elbeszélés; 20: Gordonka; 20.45: Hírek; sporteredmények; Hétfő, VIII. 24: 20: Előadás; 20.30: Hanglemek; 21.50: Hírek; - Kedd; VIII. 25: 19.05: Mezőgazdasági féltára; 19.40: Hárfá; 20.15: Hanglemek; (Cseregecs); 21.05: Hírek; - Szerda; VIII. 26: 19.10: Előadás; 19.45: Operett-részletek és filmadatok; 21: Hírek; 21.25: Jazz; - Csütörtök; VIII. 27: 19.30: Előadás; 20: Ének; 20.40: Hírek; 21.05: Hanglemek; - Péntek; VIII. 28: 19: Előadás; 19.30: Hanglemek; 20: Felolvasás; 20.35: Hírek; 20.55: Jazz; - Szombat; VIII. 29: 18: Hanglemek; 19: Mezőgazdasági féltára; 20.30: Hírek.

Arany- és ezüstpengek ára

1935 augusztus hó 19-én. Ezüstpengek: 1 db. egykoronás 36 fillér; ötkoronas 1 pengő 91 fillér; régt egykoronás 97 fillér. 14 karátos tónórarany grammonként 3 pengő 15 fillér. Szénarany kilogrammja: 5740 pengő. Szénesztű kilogrammja: 90 fillér.

Trefák

Ujgazdagok Két ujgazdag-feleség beszélget a kávéházban. Rémes, hogy ez a mai fiatalság milyen nevelésen, panaszodik az egyik - tegnap megyek a Koruton, egyszerre csak nekem jön egy fiatal-ember, majd felborított, aztán azt mondta, hogy „pardon” és minden bocsánatkérés nélkül tovább ment.

Megnyugtató válasz

Az igazgatón bejön a gyermek-szobába és ott találja Mörickét fuldokolva. - Möricka, - kiabál rá - mit csináltál? - Nyeltem meg egy varrótűt, - feleli Möricka. - Jóságos ég, egy egész varrótűt lenyelte! - Csak az egyik felet, - hangzik a megnyugtató válasz - a másik felet a Samuka nyelte le.

KIADÓTULAJDONOS: FALU! MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL. Budapest, Ó-utca 12.